

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Fătă, cindu concedu ajutoriale. — Pretul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 8 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu sēu $\frac{2}{3}$ galbini mon. sunatōria.

Anul XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tasă timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 8.

Brasovu 7 Februarie 26 Ianuariu

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.
Transilvania.

Universitate de scientia in Transilvania.

II. Amu premisu, Domnulu meu, ca unii 6-meni nu voiescu se recunoscă nici pana astazi lipsa de asiediamete scientifice mai inalte pentru naționala romanescă. Era unu tempu, in care eu credeam ca a voi se demuștră asia ceva, ar' însemna ca voiesci se cari apa in mare. Vedi ca m'amu insielatu. Este rea consolatiune, ca in aceeasi cestiune s'au insielatu si altii, ea inse totu este ceva. Uita-te, ca insusi dn. Mătrai ne spune intre altele cu mare sinceritate, ca si intre maghiari suntu destui, cari credu ca ar' fi unu lucru de nimicu a si mai vorbi despre universitate in Transilvania, apoi se vede necesitatua a demuștră pe largu, ca dieu Transilvania are forte mare lipsa, nu numai de universitate, ci si de unu politehnicu. Cine cunoscă limb'a maghiara, se nu -si pregeate a citi carteau lui Mătrai intrăga si cu atentiu, din mai multe cause. —

Intr'acea Mătrai are in vedere pe tota poporimea Transilvaniei, se intielege inse ca in lini'a prima pe ai sei. Asia dera si noi ne vomu ocpa in urmatōriile mai multu numai cu ai nostrui.

Vedi-ca, uita-te, ce ne dicu noue obscurantii: „Ja, das ist ganz was anderes Bauer!“ Romanii nostri suntu inca „prosti“, pentru ei mai e inca cale forte lunga pana la universitate.

Apoi bene, fia asia cum dicu cucuveicele, prosti se fimu. Dera en se vedemu, catu au fostu de luminate si intiepte alte natiuni si alte popoare, precandu li s'au deschis universitatii. Se intrebamu si aici istoria; se premitemu totu acilea, ca cultur'a scientifica inalta nici una-data si nici la unu poporu alu pamentului nu a fostu regula generale, ci totudéun'a numai exceptiune, si inca in cele mai multe casuri exceptiune forte trista. In Egiptu, in Calde'a, in Persi'a, Indi'a scientiele au fostu in anticitate monopolu alu castei popesci, care facea unu mare secretu din trencsele. La elini scientiele n'au fostu de monopolu, ci din contra, ele se comunicau la omni de ori-ce conditiune; dera cati elini avea tempu si midiulocce materiali, pentru ca se pota petrece cate 5—6, inca si 10 ani in scol'a peripatetica fundata de Aristoteles, seu in academ'a remasa dela Plato, si asia mai departe. La Romanii antici inca potea invetia carte multa ori-si-cine, dera cati facea acesta? Sub ruinele imperiului romanu s'a ingropatu ori-ce scientia, si a inceputu se reinvia abia dupa vreo siepte sute de ani, era pana atunci a domnului preste tota Europa intunecul jadului, numai ici-colo mai remasese cate una candela abia licuritoria. Este inse forte interesantu a sci, ca la poporale europene pre candu au inceputu a se deschepa, a esit din intunecu la lumina, acelui inceputu se facea cu fundarea de universitatii. In Itali'a s'au fundatu primele universitatii si s'au inceputu in secolulu alu 13-lea, unele si in alu 12-lea. Astazi Itali'a are 19 universitatii, dintre care 15 se sustin cu spesele statului. In Spania universitatea dela Salamanca -si reduce originea sa tocma la an. 1239. Astazi Spania are 10 universitatii. In Portugali'a universitatea dela Lisabon'a s'a fostu

fundat in an. 1297. In Francia seu Franco-Galli'a siepte universitatii -si reduc originea loru tocma in secul. alu 13-lea, 5 in alu 14-lea, dupa care s'au mai fundat successe alte 10. In Germania intrăga suntu astazi 19 universitatii, dintre care cele mai vechi s'au fundat in alu 14-lea seculu. Asia de ecs. universitatea din Vien'a s'a intemeliat in an. 1365, cea din Prag'a in 1348, cea din Heidelberg'a 1386, din Coloni'a 1388, Erfurt 1392. Mic'a Elvetia avea pe la an. 1460 universitate in Basili'a, dupa care ea in tempurile noastre -si mai funda 1 la Bern si 1 la Zürich, unde are si unu politehnicu minunatu. Olandia, Anglia, Svetia-Norvegia inca au cateva universitatii forte vechi. Insasi Rusia are optu universitatii, dintre care cea mai vechia este de 70 de ani. Aceleia suntu la Moscova, Dorpat, Casan, Chorkev, Petropole, Helsingfors, Chievu, Odes'a. Inca si in tierile austriace s'a tolerat ca se fia universitatii, de si in comparatiune mai pucine la numeru decatuit in alte staturi si multu limitate in activitatea loru. Pe langa universitatile dela Prag'a si Vien'a care suntu cele mai vechi, mai este 1 in Gratiu si 1 in Enipontu (Innsbruck), era in tierile polone ale monarchiei la Leopole si la Cracovi'a. Adica cu totalu 6 universitatii. In Ungaria propria numai cu mare greutati a potutu primide radecine una singura universitate, si aceea inca numai dupa cateva incercari deserte ale unor regi straini, precum au fostu Ludovicu I. de Anjou (francu), imperatulu si regele Sigismundu (germanu), care fundase asia numita academia Istropolitana, apoi regele Mateiu Huniade (romanu), care a fundat in Bud'a unu institutu numit Studium generale. Tote aceleia incercari au cadiutu, pentruca ungurii nici una-data n'au prea aratat gustu si zelu pentru scientie. Progresele care s'au facutu la unguri pe terenul scientificu, suntu in partea cea mai mare producte ale talentelor straini, ale unor renegati, seu esite dela nisce barbati cari se tragu din nationalitatii amestecate, ceea ce se pota comproba cu multime de ecsemple.

Grecia cea mica are una universitate.

Croatia fundara una mai antiertii.

Insii turci au institute superioare de scientie si inca vechi.

Numai Transilvania este lipsita de universitate. O va avea si aici elementulu ungurescu. Era celu romanescu se nu o aiba? Pe semne ca nu, si romanilor se le ajunga asia numitele popandosii de 6 luni si pedagogii de cate 6 septembani, precum cam era inainte de 1848.

Cu catu au fostu mai cultivate alte popoare inainte cu 1—2—3 sute de ani, decatuit suntu romanii astazi? Mai tote au fostu multu mai barbare pe atunci, decatuit ar' fi chiar si turci din dilele noastre; cu tote acestea, fruntasii poporilor au recunoscutu necesitatea scoleloru inalte.

Asia dera se nu credea cineva, cumva, ca prin infinitarea de universitate unguresca la Clusiu li se voru astupa gurile romanilor si ca ei nu voru cauta se aiba universitate, era deuna-camdata academia romanescă separata, propria a loru. Dupa datele statistice culese dela gimnasiele transilvane de tote confesiunile pe 5—6 ani din urma, in aceleia invetia intre 1700—1800 teneri de nationalitate romanescă, acestia in Transilvania. In Banat, Ungaria si Bucovina trebue se fia celu pu-

cinu inca pe atati studiosi romani, era deschidienduse facultati mai inalte de scientia, numerulu loru va merge totu crescundu, anume voru inainta mai multi pana in clasa suprema, in care se depune asia numitulu ecsamenu de maturitate seu de bacheloreatu, spre a trece apoi la vreuna facultate, pe care o voru avea aici in tiéra, in apropiare, in vreuna cetate seu opidu, in care scumpetea nu este asia enorma ca in afara, si unde parentii inca ar' pota supraveghia mai de aproape portarile loru, pentru ca se nu o patia precum patiescu mai multi cu filii loru tramisi in strainatate, unde toca aversele parentesci si uneori chiaru partile cuvenite celorulalți fratiesci, fara ca se invetie ceva, ci ale-gunduse din unii ca aceia adeverata plaga pentru familia, uneori tocma si pentru natiune.

Adeveratu ca dintre unguro-secui invetia pana acum cate 4400—4500 teneri pe la giuniasie, dintre cari ajungu a depune ecsamenu de maturitate cate 180—200, candu din contra, din tenerii romani abia lu depunu cate 50—60. Acesta este unu reu in defavórea romanilor, elu inse -si are medicin'a sa sigura. Se va schimba situatiunea, si atunci gimnasiele romanesci se voru inmultiti conformu trebuintiei simtite de natiune, era numerulu scolariloru gimnasiali va cresce neincetatu, si maturitatea voru se o depuna in alte proportiuni, multu diferitiorie de cele de astazi. Scientiele matematice si naturali in Transilvania si Ungaria suntu acum ca totudéun'a tractate in modu forte vitregu, din care causa multi teneri trecundu la gimnasia din alte tieri, de regula perdu cate unu anu intregu. Acestu reu inca trebuie se se correga in vreun modu ore-care si inca radicale, pentru ca teneriloru ajutati de aceleia scientie se li se deschida cu statu mai multe cariere in vieti'a publica si anume pe terenul celu forte intensu alu industriei si alu techniciei. Mai in scurtu, generatiunile -si voru sparge ele in secole cararile. —

Organisarea in comitatulu Turdei.

In aceste tempuri vitrege, candu poterea bruta sugruma ori-ce expresiune nationala, credu, ca nu i fara interesu de a fi din candu in candu informati despre tote miscamentele nationali, ce se ivescu ici colo. Dece -mi ieau vicia a resume pre scurtu activitatea intelligentiei romane din Turda si din intregu comitatulu, desvoltata facia cu congregatiunea comitatensa din 22 Ian. a. c.

Intelligentia romana din Turda si giuru pentru a-si asetură celu pucinu a 5-a parte din comitetulu comitatense tienendu in 3 Decembre, o conferintia a alesu mai multe comisiuni, pre cari le au insarcinatu a se ingrige, ca la alegerea membrilor comitetului comitateuse toti romanii indrepertatiti se-si ecserceze dreptulu. Mai departe venindu pre tapetu intrebarea, ca ore in privintia alegerei membrilor pentru comitetulu comitatense se se pacteze cu vreo partita unguresca? Scriitoriu acestor basatu pre esperientia de tote dilele, ca de cate ori au pactat cu ungurii, totudéun'a ne au insielatu, au fostu absolutu in contra ori-carei pacifici, — majoritatea inse, luandu in considerare pericilul, la care suntemu espusi in privintia a limbii, de nu voru avea celu pucinu a 5-a parte din comitetu, a fostu pentru compromisu intru atata, incat acel'a ni s'ar oferi si incat prin elu nu ar suferi demnitatea nationale. De si, dupa cum vedeti, amu facutu tote, totusi in intregu comitatulu abia ne au succesu a alege 42 membri pentru comitetulu comitatense. Din acestia dupa verificare

dér' inainte de congregatiune, murindu 2, amu remasu cu 40 membri alesi si 11 virili. Totalitatea comitetului comitatense constandu din 294 de membri, ce potea face romanii cu fractiunea loru de 51 in contra unei majoritati atatu de precumpanitorie?! Cu tóte aceste romanii nu au desperat. Inteligentia romana din Turd'a a alesu unu comitetu, pre care l'a insarcinatu a se pune in contielegere cu membrii fruntasi romani ai comitetului comitatense spre a esoperá cŕ toti membrii romani se participe la congregatiunea conchiamata pre 22 a l. c. Cu placere trebuie se constatezu, ca provocarea turdenilor au fostu intempinata de cea mai buna primire, si din cele mai departate parti ale comitatului, precum dela Reginu si Topliti'a au grabit toti romanii catra Turd'a asia, incat inainte de congregatiune cu o di mai toti romanii sosisera la Turd'a si astfelu fŕ posibile, cŕ inca in 21 demnŕtia se potemu tiené o conferintia preliminaria la locuinti'a d. advocat Dr. I. Ratiu, unde coadunati, alegunduse de presied. Dr. I. Ratiu, de secretariu d. Ludovicu Ciato si dechiaranduse conferintia de constituita, se procede la ordinea dilei.

Presiedintele in o vorbire meduosa insocita de complacerea intregei adunari propune atatu pentru agendele conferintiei presente, catu si pentru acelorui venitŕrie solidaritatea. Se primesce unanim. Dupa aceea aratandu in termini chiari, ca noi de noi in privinti'a alegilor amplioatilor abia vomu poté avé ceva resultatu, pune la votu, se se pacteze sŕ nu in ast'a privinti'a cu vreo partita unguŕesca? accentuandu totuodata, ca pactulu se referesce numai la actulu alegerei presente, fara cŕ pentru romani se resulte ceva de oblegamentu si pentru alte cause ori pentru venitoriu. Se primesce a se pacta cu acea partita, care va garantă mai multu sustinerea intereselor nŕstre nationali. Pentru casulu nepactarei se decide a se vota numai, numai pentru acei romani, pre cari i va desemnŕ conferinti'a. Presiedintele reportandu, ca inteligenția romana din Turd'a la provocarea comitelui supremu sŕu si demisu in nescari negotiari preliminari conditionate dela aprobararea conferintiei generali, cu care ocasiune comitele supremu in contielegere cu alti capi de partita pentru casulu pactarei garantă romanilor 7 posturi prin postulu: de presied., asesoru si notariu la scaunulu orfanale, 1 subnotariu si 3 judi procesuali in cerculu de diosu; pune la votu déca suntu de a se continuă negotiariile ori nu? Decidenduse a se continuă se si esmitte in privinti'a asta o comisiune de 3, cu in-drumarea, cŕ prelunga oficiale promise se esopereze celu pucinu unu postu de jude procesuale si pentru cerculu de susu. — Comisiunea cu dorere au reportatu, ca ast'a incercare a sa a fostu sedarnica, fiinduca ungurii deakisti nu au voitu a face concesiuni; atunci conferinti'a pentru a nu espune pre celi 7 individi (deja candidati din partea sa) au otarit a se face inca ultim'a incercare, si au in-drumatu pre comisiunea de 3 se faca cunoșcutu partitei drepte, ca romanii suntu inclinati a accepta si cele 7 posturi numai, sub conditiune cŕ in cerculu de diosu se fia numai 2 judi personali, era alu 3-a se lu dě in cerculu de susu. Mi este impossibil a ve descrie indignatiunea si consternarea conferintiei romane, candu din reportulu comisiunei a intielesu, ca deakistii nici acŕta bagatela conce-siune nu voliescu a o face si cŕ dréptă pre sub manu si au inceputu negotiariile cu stangaci. Atunci: conferinti'a vedienduse atatu de marsiavu inselata, au otarit a intrerumpe tóte negotiariile, si de si nu aveam nici o sperare de a scŕt omenii nostri, totusi pentru salvarea onŕrei nationali sŕa decis a se vota numai pentru romanii designati de conferintia. Intre astfelu de auspicia au sositu si diu'a congregatiunei. Nu voiu reproduce tóte agendele acesteia fara me restringu la enararea celoru momentose pentru noi, precum suntu: ca la propunerea Dr. Ratiu basata pre § 2 din legea nation. sŕau primitu, cŕ protocolul se se pŕte si in limb'a romana; si ca totu Dr. I. Ratiu in intielesulu § 46 din statutulu municip. au insinuatu cu 24 óre mai inainte in scrisu comitelui supremu o propunere, care au fostu in intielesulu legei afisata si pre usia notariului, referitoria la modificarea legei **uniunel** Transilvaniei cu Ungari'a, va se dica referitoria la autonomi'a Transilvaniei, fiinduca erá de prevediutu, ca membrii romani voru fi lipsiti de ocasiunea de a pŕte in congregatiune debută pentru propunere, asia urmatorii: Mih. Crisianu, G. Lazaru, I. Brancoveanu, Ios. Moga, Iac. Calianu, P. Vlas'a, Alex. Butrariu, Dem. Lupu, I. Popescu, Teodoru Gascris, Ios. Fincu, Mih. Stroja, Teodoru Cristea, Dan. Mateiu, Mih. Neagu, Vas. Lupu, Vas. Glig'a, Vas. Capusianu, Leone Baritiu, Ieremia Popu-Her-sianu, I. Dombradi, Mih. Illyes, Petru Popu, Sim.

Moritz, Georgiu Vlasa, Ioane Moga. 27 de mem-bri cu d. protopopu Mih. Crisianu*) in frante au dechiarat in scrisu comitelui supremu, ca sprijinesce propunerea Dr. I. Ratiu. Fiinduca in cele din antianu 2 dile din lips'a tempului propunerea Dr. Ratiu nu veni pre tapetu, era a 3-a di abia a mai remasu, cŕ la 20 membri, motivarea propunerei sŕa amanatu pre congregatiunea venitŕria, ce se va tiené in ultimele dile ale lui Februarie**).

Reمانe se ve amintescu inca despre resulta-tulu alegilor. Acela si la noi cŕ si in alte co-mitate e catu se pŕte de reu din 31 de posturi din gratia (!) sŕu conferit 4 si romanilor, era re-stulu de 27 sŕu imŕptit fratiesc intre deakisti si stangaci, — si astfelu in comitatulu Turdei, unde $\frac{3}{4}$ din locuitorii suntu romani, unde romanii de 3 ori presteză atata dare, milita si alte servi-tia statului, ne vedem in unu modu atatu de bru-tal si batujocuritoriu lipsiti de tóte beneficie. Fia-mi liertatu inainte de a inchiá se ve potu serie ceva si imbucuratoriu si anumitu: Romanii din Turd'a si giuru vediendu, ca pentru perderea ma-teriala au reportatu o invingere stralucita morală, incat adica pentru tóte afacerile de interesu na-tionalie **sŕa primitu solidaritatea**, in semnu de bucuria pentru acestu triumfu au datu in onŕrea fratilor romani din cerculu de susu unu banchetu splendidu, la care afara de membrii co-mitetului au participatu tóta inteligenția din Turd'a si giuru. Petrecerea a fostu catu se pŕte de in-tima si cordiala. Toastele inca nu au lipsit, mai inse-mnate au fostu, cari sŕu tienutu pentru solida-ritate, concordia, pentru barbatii de incredere si per-tu alte scopuri nationali. —

Turd'a 1 Febr. 1872.

"Magyar Polgár" in Nr. din 27 alu l. tr. publică din pén'a corespondentului seu anonim din Turd'a unu articulu referitoriu la cea din urma congregatiune comitatense. Nu voiu se reflectu la tóte asertiunile nefundate ale acelei corespondintie, fara me restringu a o face acŕta in privinti'a acelora ce ne atingu pre noi. Si anumitu anonimulu reportandu despre resultatulu alegilor dice: ca romanii sŕu alesu 6, toti cati erau capaci (megállitott tiszti névsorban felvetünk közülök 6, a képe seket mind) negu, ca s'r fi alesu 6 romani, fiindu-ca judii procesuali Deák Sándor si Logyi Jozsef, pre cari ii clasifica de romani, nu suntu romani; nu numai conferinti'a romana nu ii a recunoscutu de atari; dér' insusi respectivii sŕu declaratu in deosebite ronduri a se tiené de descendintii lui Ar-padu, din care causa comitele supremu inca ii a candidatu cŕ pre unguri. Vorb'a: ca celi capaci toti s'r fi alesu, nu o intielegu, fiinduca nu sciutu despre ce capacitate vorbesce, de cumva nu intie-lege capacitatea arpadismului, in casulu est'a are cuventu; de cumva inse intielege capacitatea casti-gata prin studiu indelungu si caracteru nepatatu, atunci asertiunea sa o declaru de o calumnia nerusinata, fiinduca prelunga cei 4 romani alesu au mai fostu candidati, inse nealesi 5, dintre cari unulu e doctore in dreptu si advokatu, 2 au ecsa-menulu judiciale practicu, ceialalti 2 inca suntu juristi absoluti si cu ecamene de statu, prin ur-mare, asia credu, ca ar' fi prestatu mai multa ga-rantia de a-si duce oficiulu cu acuratetia, decatú Dávid András, Deák Sándor et comp., cari prelunga lipsa de studia mai au si alte sminte, pre cari de asta-data nu le vomu ventilá. Corespondentele se face a scrutu motivulu, pentru care romanii au votu-tu numai pre romanii si dice: De cumca acŕta procedere provocatória a avutu de scopu se destepse in unguri resbunarea, sŕu insielatu tare, fiinduca ori-catu ar' vré unii romani se aiba unu singuru datu, pre care se-si pŕte basá incriminarile, ei totusi nu se voru rapi de simtiulu resbunarei, fara si pre venitoriu nu voru incetá de a multiumi na-tionalitatile (?!). Nu intielegu, ca dupa o portare atatu de iloiala, cum a fostu a ungurilor cu noi, cum pŕte avé atata impertinentia de a sperá, ca romanii voru sarutá man'a acelora, ce i palmuesc! —

Unu exemplu.

"Numai incepulum e greu."

Inca adi véra amu cetitu in diurnalele nŕstre

*) Despre care cu bucuria constatamu, ca au datu cele mai evidente probe despre patriotismulu seu angajanduse si pentru venitoriu pentru tóte causele nationale. —

**) Pana atunci ve provocamu a ne impartesi propunerea in totu cuprinsulu ei din 99 de cause.

nationale, ca romanii din grandiosulu comitatu alu Bihorului sŕu constituitu in unu comitetu romanu nationalu. Acum vedem fruptele acestei insociri nationale, vedem urmele imbucuratoriole ale unei solidaritati adeveratu nationale. Totu cu acesta ocasiune inse ne amu convinsu pe deplinu si evi-dente si despre acea, ca una partita, una natiune, fia catu de poternica, fia catu de numerósa, este debila nu numai, ci chiaru pŕte fi si desconsid-erata cu totulu prin neintielegere, prin nesolida-ritate.

In dilele trecute adica a decursu alegerea ofi-cialilor comitatensi ai comitatului Bihor. Partit'a na-tionala a acestui comitetu, constatatoria, se precepe prin alegere buna si tactica, din bar-batii cei mai probati si cunoscuti, din romanii na-tionali cei mai resoluti si neinficiabili, s'a convo-cat de tempuriu spre consultare despre pasii, cari suntu de a se face la alegerea oficialilor. S'a compusu list'a candidatilor romani si s'a otarit u-că membrii presenti romani (60) ai comitetului co-mitatensu se voteze toti pre candidatii loru.

Altu cum inse stá tréba intre partitele maghiare. Ungurii bihoreni, legiunea stangaciului Colomanu Tisza, s'a desbinatu in două partite. Un'a voia se aléga pre unu romano-fagiu intregu, ér' cealalta pre unu mai moderat (Beóthy), de vice-comite. Vesta sa latita cu iutie'l'a fulgerului si a implutu lumea maghiara cu spaima panica, ér' din partea lumei celealalte resună una voce cu-trieratória, vocea celoru solidari, uniti si drepti, vocea poporului romanu, care, ací era se fia macinat, tocmai pentru tari'a, resolu-tiunea si constanti'a sa exemplaria (déca stangacii nu se desbinau).

Deakistii, multi, pucinei cati suntu, s'a alaturat langa celu moderat (pentru ca e catolicu) si acum castrele erau de poteri egale. Ce se faca?

Fug'a ungurii cei poternici si ingamfati, fug'a la falang'a romana, rogandu-o ambele partite cu manile catra ceriu, se decid a lupt'a.

Nu suntem unéta, respondu bravii capitani, acum ve aduceti aminte, ca si romanii au ingrasiat cu sangele loru pamantulu acesta, mosi'a lui Marianu; ca si aici suntu romani, mai inainte batujocuriti si desconsiderati de voi, caror'a va datu sorrtea pana acum poterea in mana.

Nobilu este romanulu, de ginte nobila; vomu decide lupt'a torturatória, precum nu arare-ori amu mai decis'o pre plaiurile acestea romane; dér' se vedem, care ni dati garantie mai secure, ca lupt'a nőstra, nu o veti resplatí éra cu insielare, batu-jocura si fictiuni.

Partit'a beóthiana ér' mai conscientiosa si -si dede cuventulu celu mai sacru de onré, a respecta pre romanii cŕ romani in comitatulu acesta si pre-tensiunile loru legale romane ale imprimi fara vreo rezerva.

Romanii i au intinsu drépt'a si invingerea a fostu a celoru intielesi. 16 candidati (modestu nu-meru) a avutu partit'a romana nationala si toti fura alesu cu majoritate absoluta dimpreuna cu locurile defipte pentru acesti candidati de aceasi par-tita. Se fi fostu inca teneri cualificati romani si acestia erau primiti.

E bine, fŕte bine de inse-mnatu, ca episcopulu Oradei mare, caruia intru adeveru acum odata i se pŕte dice bravulu Iosifu Popu-Selagianu, sub de-cursulu intregului acestui actu inse-mnatu, a tienutu cu tóta resolutiunea si influinti'a sa pre langa natiunea sa romana. Prin acesta a dovedit pana la evidentia, ca fiindu romanii bihoreni solidari, neconfesionali si disciplinati, elu totu-déun'a va fi cu ei intru tóte pana la mórté. Acestea fapta nu numai e imbucuratorio, bunu omenu, ci ne indreptatiesce si a sperá, ca de aci incolo, liberu fiindu de ministrii servili si falsi, se va ne-suí asi imprimi cu zelu detorintiele sale sacre cŕ episcopu romanu; va staru pre langa convoca-re sinodului episcopescu oradanu, a congresului besericescu, imbunatatirea sortii profesorilor si a gimnasiului romanu din Beiusu (de ce s'a si cam apucatu) s. a. m.

Onré deci vŕua romanii bravi bihoreni, onré comitetului partitei romane nationale, care ai sciutu veghia si conduce tréba romanilor si ai man-tuitu numele si respectulu romanu in Bihari'a.

Onré si celor'a, cari totusi mai au simtie-mentu curat u caracteru si cuventu de onré.

Si in fine de trei ori onré si lauda tie bra-vule episcopu. Se traiesci multi ani sanatosu, déca vei traí totu asia!

Ér' voi liliaci, cosmopoliti, confesionalisti, reputati, fricosi, lasi si desbinatori priviti la Bihari'a romana si ve pocaiti? Priviti la Oradea si ve scu-terati si ve indreptati! —

V... .

Amu repetitu de multe ori in „Gaz.“, formati romaniloru in plena solidaritate partita natională de sene statutaria, ca veti fi considerati si respectati de toti; er' alaturanduve la una seu alta partita veti remané matur'a loru. Ecsempiu lu vediuramu.

Dela diet'a Ungariei.

„Déca noi voimu se dobendim nationalitatile“, calea e aceea „că se le familiarisam intr'unu modu svavu cu referintiele maghiare“, dice Deák in dieta. Asia cantara maghiarii incependu dela 1865 incóce, ma se pusesera si oficiosele maghiare cu tötele spre a atrage pe romani la credint'a seu mai bine ca cadelnit'a maghiara; apromitea si asecura, ca se mergemu numai la diet'a din Pest'a, ca a colo ni se voru reabilita si reintari si drepturile politice nationali din 1863, si candu colo, éca-ne scosi si din rondulu considerabilorū si priviti de non ens politicu nationale! „Svaviter in modo, fortiter in re“, nu sciti, ca e maxima maghiariloru, de candu au venit din Tartari'a, si suavulu lui Deák insemnéza atata, catu, se nu i spriamu deodata, ci cu momele se i aducemu a se incovoia referintielorū maghiarisatorie. Dovada e imediat'a fapta a dietei:

In siedint'a din 24 Ian. urmata dupa cunventarea lui Deák d. Demetru Ionescu pledéza pentru propunerea, că se se dè gimnasiului din Beiusu, să gimnasiu national, intre 1 milionu de romani, subsidiulu de 4000 fl. si tocma se provocă si la cuvintele de eri ale lui Deák. Deák amutise la fapt'a vorbei de eri, si camer'a respinse frumosu acésta propunere, atunci, candu pentru natiunea romana nu se afia nici unu institutu mediu de cultura redicatu din tesauroiu statului. Si totusi patriistii -si s'aru din pele, ca acum au prinsu pe Christosu de pitioare, pentruca éca, cum vorbi Deák, fara a face in fapta catu de pucinu pentru natiune, éca, ca guvernul vre se tracteze cu romanii si se faca concesiuni, prin comitate, la judecie, pe care inse le vediuramu, incatu le amu si deochiatu, ca ne au despoiatu, si din ce eramu inainte de organisaare, incatu o suma de intelligentia romana remase aruncata din oficia pe strate. Apoi „Patri'a“ totu-si provoca pe prostii de romani, că se fia si mai sinceri si cu tota increderea catra cei ce -si batu jocu de ei! Fapte mai antaiu! garantii prin lega stabile, atunci se vorbescu gur'a ce simte anim'a, d'er' nu vorbe din punga. —

Vomu vede, cum va respunde camer'a si la representatiunea comitatului Zarandului, care primindu adres'a cetatei Clusiu indreptata catra dieta, spre a o sprijini si Zarandulu, romanisii zarandeni facura acésta cu adausu, că la universitate se fia si limb'a romana oblegatoria la propuneri, pre candu clusianii uitaseră de limb'a romana si numai că de baterie de jocu se tractă = 003.

Alta e parol'a celoru ce voru a fi vii: Credentiosi statului, dusmani neimpacati partiteloru, ce -si batu jocu de credentiosii statului, pana se voru indrepta in fapta, se dovedim, ca sufletu de strainu nu ne mai pote representa nicairi pe noi romanii, ca cu momele nu ne mai pote insiela, ci clara pacta boni amici si fapte, apoi pretensiuni de incredere.

Din sied. din 25, 27 n'avemu ce relata. In sied. din 30

Iosifu Madarász interpeléza pre ministrul de cultu si instructiune publica, déca este apelcatu a presentá, de si nu in sesiunea presenta, celu pucinu in cea venitória, unu proiectu de lege despre modificarea despuseiunilor legei instructiunei poporale din an. 1868, care s'a pretinsu de repetitive ori, — si in specie despre modificarea despuseiunilor referitorie la normarea salarielor pre sem'a invetiatorilor scólelor poporale si la oblegamentul militarii alu invetiatorilor din cestiune. — Interpelatiunea se va comunica ministrului concernint.

Br. Iuliu Nyáry presenta nunciu camerei magnatiloru, dupa care acésta a acceptat nemodificatu proiectul de lege despre spesele pentru ad-

ministratiunea jurisdictiuniloru. Se va asterne Mai. Sale spre sanctionare.

Reportorulu comisiunei petitionarie, Ign. Hajdu, punte pre biroului camerei reportulu acestei comisiuni despre petitiunile cuprinse in consegnatiunea 56. — Reportulu se va tipari si pertracta in sieintia de Joi, 1 Febr.

Reportorulu comisiunei finantiarie, Col. Széll, punte pre biroului camerei proiectulu de lege despre bugetul de pre anul 1872. — Se va trece la sectiuni. —

— Novel'a de alegere restringe libertatea si se crede, ca censulu se se faca mai mare; er' pentru că reactionismulu se pote prinde radecini, period'a alegerei deput. se se prelungesca la 5 ani, nu că pana acum pe 3. —

— Partit'a deakiana face multa grigia regimului de catuva tempu incóce, si regimului, dupa unu telegramu din 1 Febr., ei vine a desface diet'a inainte de decurgerea terminului. —

Croatii, barbatii de incredere ai partitei nationale, conferescu éra cu Lonyay. In 1-a Febr. dupa o lunga conferintia se pregati calea la o transactiune; in care casu, se crede, ca in loculu banului Bedecovic de acum se se puna cont. Nugent, er' in Pest'a se crede, ca Mihailovics. Croatii, dupa cuprinsul memorandului loru pretendu si reincorporarea granitiei militarie, regularea cestiunei fiumane in favórea croatiloru, responsabilitatea celoru 3 consiliarii de lunga banulu, si ceru mai multu decatul cele 2,200.000 fl. pentru necesitatile tierii in bugetu, despartirea fondurilor si fundatiunilor de catra cele maghiare, si dieta autonoma. La aceste diurnalele opositionali maghiare observa, ca atatea se potu concede, numai croatii se mérga la diet'a in Pest'a, pana candu se voru pertracta causele comune pentru ambele tieri, apoi potu merge la diet'a loru.

Intr'aceea partit'a maghiaróna, servitória, a si inceputu a-si desemna candidatii viitori si misca-tóte, dór' voru reesi er' de asupra, ca atunci nationalii suntu desarmati; inse acestia suntu statornici, voru a perdura si nu voru trafica că maghiarónii cu drepturile nationali; er' in fine totu voru reesi, ca numai pentru postulatele nationaliloru se recunoscă si necesitatea negociarei; maghiaroniloru numai le poruncescu stapanii, si ei asculta că creature teritorie. —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a 3 Febr. Inca nu se scrie, ca nevóia cu polonii s'ar fi complanu; atata inse scriu diariale galitiane, ca polonii pôrta frica, ca jidani cu rutenii voru avé $\frac{2}{3}$ deputati la senatul imp., déca se va aplică legea de alegeri directe, si de acea pentru primirea resolutiunei loru, nu -si voru espune suprematia in Galiti'a. Regimulu in astfelu de casu e resolutu a disolve dietele Galitiei si Boemiei si a escrie alegeri directe. Indesiertu, ca-ce precum romanii transilvani, neluandule Ddieu mintile, nu se voru multumí nici odata, pana candu li se voru recunoscă drepturile proprie, avute in 1863 in tiér'a sa, asia nu se multiamesce nici unu poporu cu cocolosiri traficatórie in contulu suprematistiloru. Fortia! Indelungu ea nu pote dura, ca in fine desperéza si ea fara pace adeverata si orce furtuna o reduce, cum a redus'o si pe cea a absolutismului. —

Comisiunile lucréra, cea finantiaria a primitu o resolutiune, ca regimulu se fia provocat a inteti negociaři cu regimulu maghiaru, că scaderile sistemei de contributiune la spirituose si zacharu se se ecamineze si se se supuna senatului imperial in proiectu. Pote ca se voru mai inteti si alte mersuri cu ungurii. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Camer'a se occupa cu lucruri, care caracteriza una epoca reactionaria. Se facu adica propunere, că bustulu asasinatului Barbu Catargiu se se aduca in camera, si se se escrie

100 mii lei noi pentru celu ce ar' descoperi pe criminalulu ucigasiu. Camer'a facea unu lucru national, de escrie unu premiu de atata suma pentru celu, ce va descrie faptele nationali ale lui Barbu Catargiu si alu intregei lui partite cu principie reactionarie, că se se scia, déca si cine merita din ei onórea adunarei nationale romane, er' nu a reactionariloru. — Arrestarea in Brasiovu a lui Bogáthi, care dupa „Tromp.“ n'a fostu adjutantul lui Voda Cuza, ci unu despoitoriu, dede ocasiune la acésta pornire. Adunarea generale a actionariloru strousbergobleichröderiani a primitu conveniunea pentru calile ferate. Societatea a decisu, ca posesorii de obligatiuni, cari nu voru intra in societatea de actiuni se se desdauneze numai in proportiunea cu sum'a evaluarei lucrariloru finite si a materialului, scotienduse datoriele din trecutu. Cupónele dela 1 Ian. si 1 Iuliu 1871 se fia platite din sum'a dela fostii concessionari ai societatei, inse cele din 1 Ian. 1872 nu voru poté fi achitate. —

Una pestilentia mare mai irupse in Romani'a, pestilenti'a reactionaria de a persecuta libertatea presei si franchet'i'a barbatiloru liberali nationali. —

In constitutiunea Romaniei, ce face epoca in Europa cu frumósele ei libertati, se afla adeverat'a libertate a presei, fara cautiune, ma si fara auto-risatiune prealabile, fara censura si delictele de presa -si afla corectivulu celoru eronate er' prin presa; cugetarea libera e unu motoriu la o inaltiare rapede a natiunei la sublimitatea chiamarei ei; inse, nu precepemu, cum de astadi, sustandu acea constitutiune, incepù deodata a se persecuta pres'a, arestanduse afara de redactorii „Suveranitatei“, „Ghimpelui“ etc. etc. acam si alu „Adevărului“ din Iasi. Fantom'a neodihnitória e: „Congrès de la Presse Roumaine“, esitu acum si in editiune francesa in Iasi la Georghiu. Amu citudi conlusulu congresului presei romane. Cine nu l'ar subscrie, n'ar merita a porta nume de romanu, si totusi unu preutu devotatu luminei natiunei N. Grigoriu Musceleanu deveni despopitu, pentru a luatu parte la acelu congresu, ca vedi domne canónele nu értă pe preuti se faca politica, pre candu metropolitii din Romani'a au fostu si suntu presiedinti senatului politicu. Ce farisaismu! N. Ionescu, prof. de universitate, pentruca e liberale, destituitu! Profesorii liceului dela Botosani destituiti, si alti liberali scriitori urmariti si sicanati. Cum voru inaltia aceste meseure curagiulu si franchet'i'a romanului spre a se poté aventa la cultura inalta si la fericire milenaria?! Se nu ve bata Ddieu poporului pentru abusurile ce faceti, candu ve aflatii liberi, că se nu apucati cumva sub vérga de feru a strainiloru impetrati la orce respectu de umanitate, ca atuncia ve -ti pretui starea cea paradisiaca, d'er' nu o veti mai poté avé. Imitarea oligarchieve vine si espirarea romanismului, care numai in libertate pote influi si in egalitate perfecta. —

Varietati. Multumita publica

se esprime urmatoriloru domni, cari cu ocasiunea balului reuniunei femeiloru romane din Brasiovu, tenu tu in 15/27 Ianuariu 1872, au contribuitu la fondul acestei reunioni:

T. DD.: Ilustr. sa parintele episcopu Ioane Olteanu din Lugosiu pentru unu biletu 10 fl. v. a. Ilustr. sa parintele episcopu Ivacicovicu din Aradu 1 fl. Ilustr. sa consiliariu aulicu Iacobu Bologa din Sibiu 1 fl. 50 cr. si prin ilustr. sa consiliariu parintele protopopu Petru Badila 1 fl. 50 cr. Sub-jude Ioane Badila 1 fl. 50 cr. Parintele protopopu Ioane Hannia 1 fl. 50 cr. Dómna protopopesa Mari'a Hannia 1 fl. 50 cr. Rsm. d. I. Antonelli vicariu in Fagarasiu 1 fl. 50 cr., si prin d. vicariu dlu Bucuru Negrila 1 fl. 50 cr., Petroceanu 1 fl. 50 cr. Ilustr. sa capitancu supremu Tamasu in Fagarasiu 1 fl. 50 cr., si prin ilustr. sa: dd. Nicolau Retsei 1 fl. 50 cr., Petru Popu 1 fl. 50 cr. Ilustr. sa presedinte N. Siustai din Seghisor'a pentru unu biletu 2 fl. Ilustr. sa comite supremu din Lugosiu Ivacicovicu 3 fl. Ioane Spiru comerciant in Tölgyes a luatu singuru siese bilete 9 fl. Parintele Ioane Comisia din Zernesci 1 fl. 50 cr. D.

Danielu Nagy din Kézdi-Vásárhely 3 fl. Gabriel Henter in Hidvég 3 fl. Prin dlu Trimitasius din S. Reginu s'au vendutu 6 bilete à 1 fl. 50 cr. 9 fl. D. Moroianu din Bucuresti 4 fl. 50 cr. Parintele archimandritu N. Popa 1 fl. 50 cr. D. I. Badila 1 fl. 50 cr. M. Badila 1 fl. 50 cr. I. Popescu 1 fl. 50 cr. M. Lazaru 1 fl. 50 cr. Sum'a 70 cr. v. a., care suma se transpune la comitetulu reuniunei femeilor romane din Brasovu. Totudeodata ne luamu libertatea a rugă pe toti acei domni, cari au primitu invitari, se binevoiescă a tramele său biletelor său pretiului loru, pentru că se putem da socotela finala comitetului reuniunei

Comitetulu arangiatoriu.

Avisu. Onor. Redactiune dela „Amvonulu“ este frumosu rogata se aiba bunatate, catu mai grabnicu, a dispune despre cei 4 fl. v. a., ca prenumeratiune la „Amvonulu“ pro an. 1871, ori se capatu banii ori fóia; pana acum n'amur primitu inca nici unu numeru. Branu in 14/26 Ian. 1872.

Teodoru Popu, invetiatoriu.

Suntemu invitati a da publicitatei următori'a notitia:

Nr. 40/1872. Ecsamenele de primavéra pentru cuaificarea invetiatorilor se voru tieni in preparandi'a r. de statu din Dev'a comitatulu Unedorei in 19 Martiu 1872 st. n. catu si in dilele urmatorie.

Despre acésta se incúncientieza toti aceli candidati de invetiatori, cari voru voli a se supune acestui rigorosu, cu facea observare, că se -mi asterna cererile loru provediute cu testimoniu baptismale, despre ocuparea loru de pana acum, despre studiele absolvite si portarea loru morală, celu multu pana in 5 Martiu, fiinduca acelia, cari se voru insinuá mai tardiu, nu se voru admite in sensu prescriselor sustatórie la depunerea ecsamenei.

NB. Ecsamenele se potu depune in preparandi'a acest'a si in limb'a romana.

Dev'a in 30 Ianuariu 1872 st. n.

Ludovicu Szeremley m/p.,
inspectorele r. scol."

Rebonificarea speselor pentru unu fetioru ostasiu din c. r. armata in transitu face 14 cr. in Transilvani'a, in Ungari'a 19 si 17½, in Croati'a 14½ cr.

In Temisiór'a, suburbii, in urm'a prea marei umedieli apatose s'a ruinatu 2 case fara pericitare de vieti de ómeni. Cladirea in locuri cu fundóse si umede, se vede si de aici, catu e de nesecura.

Ecsamenele sem. la academi'a de drepturi in Sibiu se voru tiené dela 15—29 Febr. Amu dorii se fumu informati despre numerulu si progresulu juristilor romani si din tóta Transilvani'a si Ungari'a, că se ne potem cu totii bucura, or' ingriji de o stare mai inlesnitória!

(D)iuaria si planu de Inveta-
mentu.) La oficiulu protopopescu gr. cat. romanu din Clusiu se afia de vendutu in folosulu fondului tractuale scolariu diuaria de a inferi său inscrie absentiele, si progresulu prunciloru din scólele popularie a 6 cr. ecsemplariulu, tiparit pre charthia de scrisu. Totu in folosulu fondului tractuale scol. se afia de vendutu si unu planu de invetimentu pentru scólele popularie a 6 cr. ecsemplariulu. In acestu din urma materi'a din tóte obiectele de invetimentu, poftite de legea civile, este impartita dupa 3 despartiente ale prunciloru. Planulu acest'a s'a compusu, pentruca s'a vediutu a fi fórt de lipsa din causa, ca fara unu planu de invetimentu docentii nu sciu, ce si catu se propuna din fiacare obiectu intr'unu anu. Ambele suntu aprobatate de prea veneratulu consistoriu metropolitanu din Blasius.

Invitare de prenumeratiune la 15 predice intocmite in contra vitiurilor si accomodabili in ori-ce tempu. — Diumetate din venitulu curatu e destinatul spre infintiarea fondului academiei romane de drepturi.

Terminulu prenumeratiunei e defiptu pre 20 Aprilie a. c., era pretiulu — accomodat dupa numerulu prenumerantiloru — se va face cunoșcutu la punerea sub tipariu a cõlei prime.

Opusiorulu — care va esf si se va espedá prenumerantiloru celu multu pana in ultim'a Maiu — va costá din unu tomu in 13—15 cõle tiparit in octavu.

Banii de prenumeratiune se voru tramite numai dupa defigerea pretiului.

Despre spesele si venitulu curatu se va face ratiocinu in diurnale — documentatu cu atestatu dela tipografi'a respectiva si censuratu din partea prea ven. ordinariatu diecesanu.

In casu de concursu numerosu alu prenumerantiloru — numerulu predilectoru va cresce la 20.

Sperezu, ca prea ven. cleru nu -si va retrage nici cu asta ocasiune marinimos'a partenire.

Celealte diurnale romane suntu rogate a reproduce acestea in colónele sale.

Gherl'a in 18/6 Ian. 1872.

Ioane Papiu m/p.,
prentu la penitentiariulu transilvanu.

Concordia parvae res crescunt, discor-
dia maxima dilabuntur.

Cu acestu proverbiu vechiu inse fórt adeveratul fia-ne ertatu a incepe respunsulu nostru la provocarea stimatei Redactiuni in Nr. 1 alu diurnalului „Gazet'a Transilvanie“, in care a binevoitul a ne provocat, că se damu vreo reprezentatiune teatrală in folosulu fondului **academiei romane.**

Cu cea mai mare placere amu dori cu totii a poté corespunde stimatei provocari, inse cu dorere suntemu siliti a marturisí, ca citatulu proverbiu s'a adeverit u si la societatea nostra de diletanti. Societatea nostra, care pana acum sustá si lucră din tóte poterile intru propagarea culturei limbei romane cu succesu catu se pote mai favoritoriu, dorere din invidi'a său pote din maliti'a unei fractiuni neinsemnate din gremiulu societatei de lectura: s'a disolvit; lucrat'a aceea fractiune din impulsu propriu seu indemnata de altii, anume nu scimu, presupunem u inse cumca desbinarea s'a facutu din indemnarea altora. Causa dupa parerea nostra o presupunem u fi urmatóri'a:

Că societatea nostra de diletanti se pote fi mai perfecta, mai stimata si mai patrocinata de catra publiculu romanu din Clusiu, amu eschisul dintr'ens'a una persóna, care dupa parerea nostra nici decatu potea ave locu in o societate solida, care se corespunda scopului propus, si asteptarei publicului inteligente din locu, amu provocatu trei domnisióre de romanu din familia buna si cu caracteru, că se binevoiesc a luá parte activa la reprezentarile nostre teatrale, si ele fara intardiere se grabira a corespunde chiamarei loru de fice romane, luandu parte la reprezentatiunea nostra din 3 Novembre 1871 causandu publicului de aici prin acurat'a si prompt'a loru portare o séra fórtă placuta; acum cugetámu, ca societatea nostra va incepe a inflori, cugetámu, ca ne vomu ajunge scopulu, care trebuie se lu aiba inaintea ochiloru fia-care societate de diletanti, dorere inse ne amu inselatu, ca-ce s'a viriu intre noi sementi'a discordei si acea fractiune neconsiderabile, despre care se facu memorare, in locu de a fi cu multiamita si recunoscientia, facia cu cele trei domnisióre, si in locu de a le incuragia spre ulteriora intreprindere, a inceputu a le deanima, silindule prin astfelui de intreprinderi malitióse a se retrage dela societatea nostra, ba ce e mai multu pe unii membri mai buni ai societatei a inceputu ai persecuta, pe unul dintre noi la si eschisul din societate cu presupu pote de a poté véri ér' in societate perso'n'a acea odata eschisa, scopulu si l'a ajunsu; noi adica partea cea mai mare a societatei amu renuntat si ne amu retrasu nevoindu a da ansa la mai multe certe; totu asemenea s'a declaratu si cele trei domnisióre.

Acésta e caus'a cumca din 3 Decembre 1871 st. n. nu s'a mai datu representari. Ne amu tienutu de datorintia a desluci lucrulu, că nu cumva stimat'a Redactiune se vina la acelu prepusu, ca dora noi amu fi indiferenti facia cu binele comunu, inaintarea culturei poporului romanu. Noi din parte-ne amu volitu in preséra si in séra Craciunului nostru a da doúa reprezentatiuni, una in folosulu fondului academiei romane, ér' cealalta in folosulu fondului bibliotecii studentiloru romani din Clusiu, durere inse acestu planu nu s'a potutu realizá.

Onor. Redactiune este rogata se binevoiesc a publica acestu respunsu alu nostru, spre orientarea stim. publicu romanu, care pote pe noi ne va inovativi, pentruca nu intreprindem vreo reprezentatiune in folosulu fondului academiei romane.

Clusiu 22 Ianuariu 1872.

Augustinu Cosma, fostulu notariu alu soc. teatr. Paulu Demianu, membru comitetului soc. teatrali.

Ioane Godoleanu, cassariu si secretariu soc. teatr. Georgiu Crisanu, membru societ. diletante. Ioane Baciu, membru dilet. Membrii societatei de lectura: Ioane Anderco, Basiliu Balanu, Alexandru Ciurileanu, Nicolau Tohati, Teodoru Gligu, Nicolau Chintonu, Ioane Rusu, Emiliu Hosszu, Iuliu Anceanu, Alexandru Anceanu, Vasiliu Ortianu, Basiliu Ghete.

Domniloru si fratilor! Se calcamu pe orce ambitiune; chiaru si repararea de lesiunea onórei se o amanamu, pana candu vomu fi facetu destulu reclamarii necesitatiloru comune generali, cari ne ceru tóta abnegatiunea. Tocma, candu vedem, ca dusmanul inaltiarei nostre -si veresce cõd'a spre a ne imparechia, pentru a ne pune pedeca la inaintarea intreprinsa, tocma atunci avem cea mai santa oblegatiune a cede unulu altuia, a sacrificia chiaru si pretensiuni private pentru concordia, in favórea victoriei generali asupra satanei sfasietorii — ca ce altfelu ne dovedim, ca inca n'amur ajunsu a ne sci invinge pe noi insine, nu la acelu gradu de soliditate de caracteru, catu se ne conducem sin-guru de: Sapientiori cedendum, stultiori remittendum. Deci ve rog, se faceti, că scopulu comunu se invinga preste particularitati si ve vomu aplauda! — Red.

Nr. 46/1872 civ.

1—3

Publicatiune.

Prin care se face de obste cunoscutu, cumca domnulu advocatu Andreas Csiki spre practicare si a stramutatu locuinta s'a dela Turda la Brasovu, primindu asupra s'a, dupa aratarea s'a cancelari'a domnului procuratoru ung. si fostului advocatu Adolf Kenyeres.

Brasovu in 15 Ianuariu 1872.

Din siedint'a tribunalului r. ung.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de fisicu montanu in opidulu reg. Abrudu, devenit u in vacanta, cu care este impreunat u salariu anualu de 750 fl. v. a., intrenimentu de calu 120 fl., bani de corbul 100 fl. si dreptulu de pensiune dupa normele statului, se deschide prin acésta concursu.

Competitorii la acésta statiune au de a-si substerne cererile loru documentate, ca au praxea si pregatirea receruta in facultatea medicinala, si cu deosebire ca au cunoscientia limbei romane si a celei maghiare, — adresandule „Comitetului fondului pisetal“ in Abrudu, pana la terminulu preseptu 26 Februarie a. c.

Dela comitetulu fondului pisetal din Abrudu si Rosia.

Abrudu in 25 Ianuariu 1872.

Simeonu Balintu m/p.,
presidinte.

2—3

Publicatiune.

Una posesiune aflatioria in cetatea Kézdi-Vásárhely constatatória din doúa edificia de locuitu cu celaria (pivnitia) uscate si boltite aflatiorie sub ele; dintr'o moară artificiosa de aboru cu trei róte, dintr'unu magazinu de bucate, grasdu si cu fauria, proveditu cu tóte cele de lipsa, tóte in stare solida si de nou didite; mai incolo dintr'unu edificiu isolat diditu din lemn, facutu pentru o fabrica de stearci, din o curte mare si din o gradina spatiósa de legume si de fructe, se vinde de buna voia sub conditiunile cele mai favorabile. Mai de aproape se se intrébă in Brasovu la proprietariulu

Iosachim Pánčzél,
asesore judiciale reg.

Cursurile

la bursa in 6 Febr. 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 40	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 "	"
Augsburg	—	—	111 " 35	"
Londonu	—	—	112 " 90	"
Imprumutul nationalu	—	—	62 " 60	"
Obligatiile metalice vecchi de 5%	71	" 10	"	"
Obligatiile rurale ungare	80	" 50	"	"
" temesiane	78	" 20	"	"
" transilvane	77	" 25	"	"
" croato-slav.	—	—	"	"

Editoane: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.

Redactoru respundietoriu

JACOBU MURESIANU.